Jaarverslag 2019

Werkgroep Archeologie Wageningen

HISTORISCHE VERENIGING OUD WAGENINGEN

INHOUD

VOORWOORD 3
PROFIEL 3
BIJEENKOMSTEN 3
COMMUNICATIE MET REGIO-ARCHEOLOOG 4
HOOGSPANNINGSKABELS 6X20 KV 4
Profielonderzoek 4
Metaaldetectie 5
Schietbaan 5

OPSLAG ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN 5
Neolithische Bijl 6
Vitrinekast in hal Gemeentehuis 6

DE WESTBERG 7
Groenonderhoud Kerkruïne en Grafmonument 7
Stand van zaken boek De Westberg 7
Aanleg en reconstructie paden 7
Graanvondst uit 1949 7

SCANNEN TEKENINGEN, FOTO'S EN KAARTEN 8
ONDERZOEK GROTE KERK OP DE MARKT 8
..... 8
WO2 DE VOORPOSTEN 9
VONDST EEKMOLENWEG 9
BINNENVELDSE HOOILANDEN 10
Prehistorische Veeneiken 10
Vuursteenvondsten 10

DIGITALE OPSLAG VAN INFORMATIE 11
ALLIANTIE ERFGOED WAGENINGEN 11
ERFGOED GEZOCHT 11
OVERIG 12
Opgraving Schuytgraaf 12
Vuursteencursus 12

TOEKOMSTIGE AANDACHTSPUNTEN EN ONDERZOEKSPROJECTEN 12
Boek De Westberg 12
Bouwprojecten 12
Lopend onderzoek 12
WAW-archief 12
GIS 13
Eindrapport opgraving grafveld Diedenweg 13

LEDENLIJST WAW (PER 31-12-2019) 13
Taakverdeling Leden 13

COLOFON 14

VOORWOORD

Voor u ligt het Jaarverslag 2019 van de Werkgroep Archeologie Wageningen. (WAW)
Ook dit jaar kenmerkt zich weer door een aantal gevarieerde activiteiten en onderzoeken die soms wel en soms ook niet gepland waren. Bij toestemming om bij onderzoeken door archeologische bedrijven te begeleiden zagen wij soms weer andere zaken die niet opgemerkt waren. Zo blijken proefboringen lang niet altijd effectief te kunnen bepalen wat de bodem zou kunnen prijsgeven aan geheimen. De WAW-ers kennen vaak de lokale situatie en kijken gedurende al vele jaren met geïnteresseerde ogen naar situaties. Dat samen met kadastrale kennis en de QGIS-ervaring met kaartmateriaal maakt dat de WAW een goede aanvulling kan leveren op het werk van onze regioarcheoloog, die in Wageningen maar een dag per week actief kan zijn. Ook dit jaar is een kleine groep van de WAW actief aan het historische werk over de Westberg, dat een bijzondere uitgave van de Historische Reeks van de HVOW moet gaan worden. In het naderende jaar 2020 waarin gevierd gaat worden dat de Bevrijding 75 jaar is geleden, gaat ook dit onderwerp WO2 in de archeologie een steeds grotere rol spelen. Kortom een keur aan activiteiten zorgt ervoor dat de WAW namens de Historische Vereniging Oud Wageningen het Wageningse bodemarchief kritisch blijft volgen. Wij wensen u veel leesplezier met deze editie.

PROFIEL

De Werkgroep Archeologie Wageningen (WAW) is in 1982 opgericht als onderdeel van de Historische Vereniging Oud Wageningen. Naast kortdurende projecten heeft de Archeologische Werkgroep Wageningen (zoals de WAW destijds nog heette) zich meer dan 10 jaar beziggehouden met onderzoek naar het Wageningse Kasteel, het consolideren van de nog aanwezige resten en het vergroten van het historisch besef door o.a. aanleg van het ‘Wallenpad’. Ook heeft zij zich binnen de Gemeente Wageningen altijd sterk gemaakt voor het tijdig uitvoeren van archeologisch onderzoek indien daar noodzaak toe was (bij verstoren van de bodem door bijvoorbeeld bouwactiviteiten). De WAW heeft deze taak vele malen op zich genomen.
In 2007 trad landelijk de ‘Wet op de archeologische monumentenzorg’ in werking. Sindsdien is archeologisch onderzoek door professionals een standaardvereiste bij ruimtelijke ontwikkeling, wanneer daar door indicaties vooraf aanleiding toe is. Er is dus geen noodzaak meer tot het uitvoeren van zelfstandig opgravend onderzoek door de WAW. De huidige wetgeving sluit opgravingsbevoegdheid van de WAW trouwens ook uit. Maar archeologie is veel meer dan opgraven alleen en daar is zeker een taak voor de WAW weggelegd. Er bevindt zich enorm veel kennis en inzet bij de leden en er zijn nog vele projecten niet volledig afgerond of gepubliceerd. Samenwerking met (overheids)instanties en het werven van externe kennis is daarbij van cruciaal belang.
Huidige en toekomstige werkzaamheden bestaan uit het in bredere context trekken van (vroeger) Wagenings archeologisch onderzoek d.m.v. archiefonderzoek, cartografie (GIS) en inventarisatie. Daarnaast kunnen vrijwilligers van de WAW opgravingsbevoegden assisteren bij veldwerk.

BIJEENKOMSTEN

In 2019 waren er 6 bijeenkomsten van de WAW met regio-archeoloog Petra Kloosterman.
In 2019 waren er 6 bijeenkomsten over het boek De Westberg met schrijver Freerk Wiersum, Eric van Dorland, Cis van Vuure en Hans Dobbe.
Op 9 januari gaf Hans een presentatie van de WAW-activiteiten in 2018 voor de AWN afd. 17 (Archeologische Werkgemeenschap Nederland) te Arnhem.
Op 25 januari was er een WAW-vergadering voor alle leden.
Op 22 februari werd door Hans, Cis, Tjerk en Eric een bezoek gebracht aan het Stadsmuseum Rhenen om de expositie ‘Rhenen op de Kaart’ met historische kaarten uit de collectie van Henk Deys te bezichtigen.

Bezoek aan de expositie van historische kaarten uit de collectie van Henk Deys.

Op 8 maart hadden Hans en Eric een overleg met Projectleider Yvonne Dilling van het Waterschap Vallei en Veluwe, in verband met de werkzaamheden rondom de 'Binnenveldse Hooilanden'.
Op 21 maart hadden Hans en Eric een gesprek met Lucy Afman van het Waterschap Veluwe over het WAW-plan van het WO2-ensemble scherfmuur achter Huize Rijnschans en de tankversperring toe te lichten.
8 april. Gesprek van Eric en Hans met Saskia Werner over de graanvondst op de Hooge Akker in 1949.
10 juli. Excursie van Cis en Hans naar "Over de Maas" in Dreumel.
12 juli. Gesprek met notaris J. Smit en oud-notaris R. Fierst van Wijnandsbergen over het grafmonument van de familie De Constant de Rebecque.
23 juli Gesprek Eric, Aernout en Hans met R. Veldman en S. Mennen van de gemeente Wageningen over het groenonderhoud op het grafmonument en de kerkruïne.
4 november. Excursie voor WAW-ers bij de archeologische begeleiding in de grote kerk op de Markt.

COMMUNICATIE MET REGIO-ARCHEOLOOG

Met regio-archeoloog Petra Kloosterman onderhoudt Eric van Dorland namens de WAW regelmatig contact over lopende en ook 'dringende' zaken.

HOOGSPANNINGSKABELS 6X20 KV

De aanleg van een 6 km lang traject voor ondergrondse hoogspanningskabels (6x20KV) van Renkum naar de WUR-campus werd gerealiseerd. Het grootste gedeelte van dit traject werd archeologisch begeleid door archeologisch bedrijf BAAC. Dit was niet het geval tussen het Papenpad en de Hollandseweg. Hier heeft de WAW de nodige waarnemingen kunnen doen en vondsten verzameld.

Bodemkundige Sjef Kaufmann bekijkt de stratigrafie ter plaatse.

Profielonderzoek

Een van de bijzondere waarnemingen was het restant van een 'droogdal' uit de laatste ijstijd. In het landschap werd dit al verraden door de aanwezigheid van een depressie waardoor de bodem ter plaatse donkerder en natter was. Eén en ander werd bevestigd door de Wageningse bodemkundige Sjef Kaufmann, die op ons verzoek ter plaatse kwam.

WAW-ers tijdens metaaldetectieonderzoek in het hoogspanningskabeltracé aan het Papenpad.

Metaaldetectie

De afgegraven grond werd uitvoerig met metaaldetectoren afgezocht. Dit leverde een keur aan vondsten op, die hoofdzakelijk uit de 19e en 20ste eeuw stammen. Naast muntjes, en gebruiksvoorwerpen werden er opvallend veel resten uit de tweede wereldoorlog aangetroffen.

Schietbaan

Tijdens de aanleg van de hoogspanningskabels werd na gesprekken duidelijk dat aan de zuidkant van het Hondenveldje een schietbaan had gelegen die oostelijk eindigde in een zogenaamde kogelvanger. Dit was een opgehoogde zandberg die tot voor 50 jaar geleden nog goed zichtbaar was. De WAW vond hier enkele handenvol revolver- en geweerkogels. HVOW lid Dick de Wit wist te melden dat deze schietbaan door de bezetter werd gebruikt als oefenschietbaan en hielp mee de munitie te determineren. Defecte wapens werden in WO2 gerepareerd in de net nieuwgebouwde garage van Kirpestein.

Een handvol kogelpunten afkomstig van de voormalige schietbaan.

OPSLAG ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN

-In totaal staan er 24 dozen met vondsten uit de periode 1985-1995 op een europallet in de opslag van de AWN-afdeling 17 Hazenkamp 66 te Arnhem. Ze zijn in 2016 en 2017 gedetermineerd en beschreven door de WAW.
-In april 2018 kreeg de WAW inzage in de opslag van Museum De Casteelse Poort. (DCP). Ook een korte uitdraai van het bestand.
-WAW-lid Gerda van Raan-Onderwater heeft de geschreven inventarisatie van de vondsten van de voormalige Oudheidkamer aan de Stationsstraat getranscribeerd. Dit was handgeschreven door G. Elzinga van jan-febr. 1949. De lijst is vrij summier en niet bekend is wat ervan in de collectie DCP is beland en wat er verdwenen is.

-Het is ook de bedoeling een overzicht te maken van vondsten die in diverse musea in den lande en bij particulieren aanwezig zijn. Museum de Casteelse Poort zal hier ook een rol in spelen, want daar zijn nog diverse vondsten aanwezig, die destijds ingebracht zijn door de AWW, nu WAW en nu geen 'officiële' status hebben. Denk hierbij aan eigendomsrecht, bruiklenen etc. Sommige objecten zullen wellicht herbeoordeeld moeten worden, omdat er na de nodige decennia andere inzichten zijn gekomen.
-Vondsten: Stenen bijl, in 1841 gevonden op Belmonte. Door RMO in 1948 aan de historische vereniging Felua geschonken. Deze bijl is momenteel in het bezit van het CODA in Apeldoorn.
-Klein vondstzakje scherven met geelwit-bakkend middeleeuws aardewerk en protosteengoed. Afkomstig uit de botanische tuin van Belmonte en momenteel in Nijmegen. Dit is medegedeeld door Dr. Stephan Weiss-König, Conservator Provinciaal Depot voor Bodemvondsten, Museum Het Valkhof in Nijmegen.
-Mogelijk dat in de plakboeken van Willem Pleyte (eind 19e eeuw conservator van het RMO in Leiden) nog Wageningse vondsten staan vermeld. Deze oer-Archis boeken worden momenteel extern gerestaureerd.
-Menselijke botten, paarden- en runderbotten (tibia en een rib) door L.J.F. Janssen in1845 gevonden. In Rijksmuseum van Natuurlijke Historie? Of Universiteit Utrecht?
-Olielampje Romeins, versierd met mensfiguur en guirlandes. 1815. Standplaats Depot, St. 28A
-Waar zijn de vondsten van De Constant Rebecque en O. Heldring?

Neolithische Bijl

40 jaar geleden werd bij grondwerkzaamheden aan de Haarwal een stenen bijl gevonden. Na al die jaren heeft de vinder, die al jaren in Aalten woont, de bijl overhandigd aan de HVOW. Via regio-archeoloog Petra Kloosterman is nader onderzoek verricht bij het laboratorium van Naturalis. Het onderzoeksrapport is dit jaar overhandigd aan de vinder, Ron Overweter en de HVOW.

Vitrinekast in hal Gemeentehuis

De WAW heeft de vraag gesteld om in de hal van het Gemeentehuis een vitrinekast te mogen vullen met recente en oudere vondsten, waaronder dan ook bovengenoemde bijl.

Neolitische Bijl gevonden in 1981 aan de Haarwal.

DE WESTBERG

Groenonderhoud Kerkruïne en Grafmonument

Sinds enkele jaren is de Gemeente Wageningen eigenaar van het grafmonument en de kerkruïne binnen het hek op de Westberg. Na enkele jaren het onderhoud over te laten aan de WAW, omdat het anders helemaal dichtgegroeid zou zijn, is er met dhr. Stan Mennen van de Gemeente de afspraak gemaakt dat gestructureerd groenonderhoud binnen het hek uitgevoerd zal gaan worden door een ploeg van de Gemeente. Dit is in het belang van deze monumentale plaats die veel wandelaars en geïnteresseerden trekt. Ook voor de jaarlijkse Sint Janstocht rond 24 juni, die deze historische plek jaarlijks bezoekt en zo de oude traditie in stand houdt.

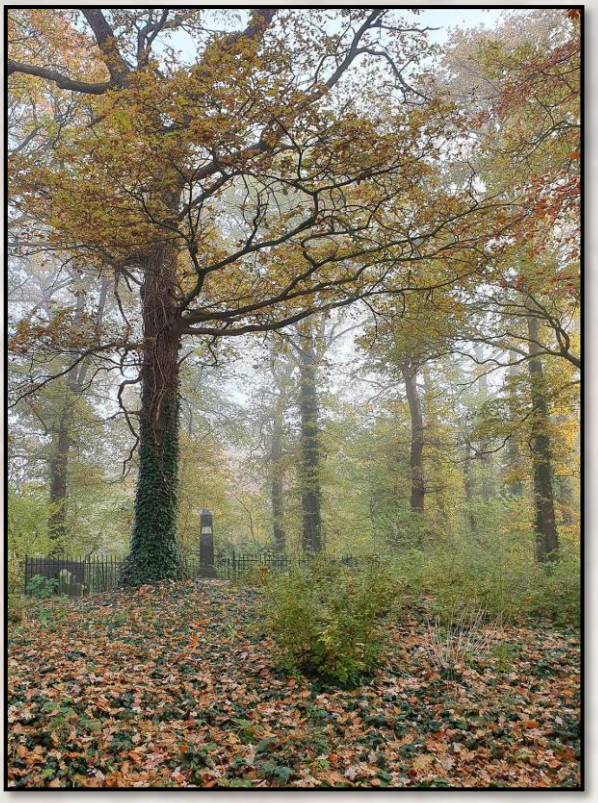

Impressie van de begraafplaats van de familie De Constant de Rebecque op een nevelige novembermiddag…

Stand van zaken boek De Westberg

In het kader van een uitgave in de Historische Reeks door de Historische Vereniging Oud Wageningen heeft de WAW in 2019 samen met de schrijver Freerk Wiersum verschillende bijeenkomsten gehad. Het boek staat in grote lijnen in de steigers en momenteel wordt een klankbordgroep samengesteld onder leiding van HVOW-bestuurslid Enrico van den Bogaard. Samen zal de inhoud bekeken en eventueel afgebakend worden. Hierna zal een redactie het werk nalopen op leesbaarheid en taal en zal er een publicatie volgen.

Aanleg en reconstructie paden

In maart 2019 bleek er een verbindingspad te zijn aangelegd tussen het Arboretum Belmonte en de akkers op de Westberg. Tevens werden op de steilrand van de Westberg werkzaamheden aan paden uitgevoerd. Helaas zijn initiatiefnemende en uitvoerende partijen voorbijgegaan aan het feit dat dit terrein de status heeft van archeologisch rijksmonument. Zonder uitdrukkelijke toestemming hadden deze werkzaamheden nooit plaats mogen vinden; helaas was het te laat toen de WAW hier lucht van kreeg. Er restte ons niets dan de regio-archeoloog op de hoogte te brengen.

Graanvondst uit 1949

Een “oude” vondst die opnieuw tegen het licht wordt gehouden is een hoeveelheid verkoolde granen en zaden, in 1949 gevonden aan de Veerweg op de Hooge Akker. Deze vondst is van belang in het kader van de ontwikkelingsgeschiedenis op en onder aan de Wageningse Berg. Destijds zijn de granen en zaden gedetermineerd door de Universiteit van Kopenhagen. Een gedeelte van de correspondentie tussen Wageningen en Denemarken is reeds in het Gemeentearchief teruggevonden. Medewerkers van archieven in Kopenhagen zijn momenteel aan het zoeken of en wat er daar nog aan correspondentie bewaard is gebleven. Aan de hand van kadastraal onderzoek is inmiddels al wel de exacte vondstlocatie vastgesteld. Het verzamelen van zoveel mogelijk gegevens over deze vondst leidt hopelijk tot het verrichten van een C14 datering, zodat de ouderdom van deze bijzondere vondst eindelijk duidelijk kan worden.

SCANNEN TEKENINGEN, FOTO'S EN KAARTEN

Luuk de Vries heeft dit jaar diverse keren kaarten gescand om een digitaal leven te kunnen gaan krijgen. Ook zijn al de tekeningen van Ad Rietveld gescand zodat deze ook digitaal te zien zullen zijn.

ONDERZOEK GROTE KERK OP DE MARKT

Het kerkinterieur tijdens de archeologische begeleiding. In het midden, links van de pijler, is nog juist een grafkelder zichtbaar.

De restauratie- en verbouwingswerkzaamheden aan de Nederlands Hervormde Kerk op de Markt gaven aanleiding tot een klein verkennend archeologisch onderzoek door bureau RAAP. Uit de resultaten hiervan bleek dat archeologische begeleiding tijdens -met name- het verdiepen en vervangen van de vloer noodzakelijk was. Dit laatste werd gedurende anderhalve week begin november uitgevoerd, door wederom bureau RAAP (Jasper Vosselman en Twan van Rooij), geassisteerd door Eric van Dorland. Tevens werd bouwhistoricus Peter Boer een aantal malen ingeschakeld. Hoewel de kerk flink geleden heeft onder eerdere verbouwingen en oorlogsgeweld in '40-'45, werden er toch bouwhistorische sporen en elementen uit voorgaande eeuwen aangetroffen. Daarnaast veel menselijk botmateriaal, wat uiteraard niet opmerkelijk is in een kerk. Hoewel veel graven al eerder verstoord zijn, werden enkele daarvan in situ aangetroffen, waarvan een overkluisde grafkelder met daarin meerdere bijzettingen wel het opmerkelijkst te noemen is. In deze kelder werd door de verbouwingswerkzaamheden een klein gat geslagen, waardoor de inhoud aan het licht kwam. Daarnaast werd een tweede grafkelder aangetroffen. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag is het RAAP-rapport met onderzoeksresultaten en bevindingen nog niet verschenen, vandaar dat er op een later tijdstip over dit onderzoek nader bericht zal worden.

De inhoud van een grafkelder. De houten kisten zijn totaal vergaan en de inhoud naar beneden gevallen.

WO2 DE VOORPOSTEN

De Tweede Wereldoorlog valt tegenwoordig ook onder archeologisch onderzoek. En elementen uit deze periode worden momenteel geherwaardeerd en verdienen daardoor bescherming. In dit kader houdt de WAW zich bezig met een (bureau)onderzoek naar het ensemble voorpost en tankversperring, die gelegen was op en rond de Grebbedijk nabij het huis “Rijnschans”.

Er zijn gesprekken geweest in maart met het Waterschap in de persoon van mevr. Lucy Afman, die ons plan en rapport in ontvangst nam. Het doel is om de zogenaamde ‘scherfmuur’ bescherming te bieden en het ensemble weer compleet te maken door een klein gedeelte van de tankversperring weer aan te brengen in het dijktalud, compleet met een rustplaats voor fietsers en een infobord.

Een tekening uit de collectie van de HVOW geeft de situatie bij de Rijnschans op 10 mei 1940 goed weer.

VONDST EEKMOLENWEG

Door bewoners van een pand aan de Eekmolenweg werden tijdens tuinwerkzaamheden enkele metalen voorwerpen opgegraven. Deze werden via HVOW-bestuurslid Ben van den Berg ter hand gesteld van de WAW. De vondsten zijn tot dusver schoongemaakt en gefotografeerd. Het gaat om een bronzen bel, een messing kandelaar, een messing zak-voltmeter en twee dunne koperen sierborden die een ambacht verbeelden. Globaal dateren de vondsten uit de periode 1880-1940. Het is aannemelijk dat deze in de tweede wereldoorlog ondergronds verstopt zijn. In juni 1941 liet de bezetter een verordening uitgaan, waarin gesteld werd dat alle misbare metalen voorwerpen van tin, lood, nikkel en koper ingeleverd moesten worden, ten behoeve van de oorlogsindustrie.

De vondsten uit de tuin aan de Eekmolenweg.

De twee koperen borden waren destijds verpakt in kranten, die gedeeltelijk nog herkenbaar waren, een datum was echter niet meer te herleiden.

FILM GRAFVELD DIEDENWEG 1981

De WAW was op de hoogte van een film, die in 1981 werd gemaakt door mevr. S. Maas Geesteranus-Duintjer tijdens de opgravingen van het grafveld aan de Diedenweg. Na navraag bleek haar zoon de film in zijn bezit te hebben en was zeer bereid om de WAW een kopie te laten maken van deze film. Omdat nooit een eindrapport van deze opgraving is verschenen, is deze film een waardevol document.

BINNENVELDSE HOOILANDEN

Aangaande werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkelingsproject de Binnenveldse Hooilanden was er in dit jaar een overleg met het Waterschap Vallei en Veluwe.

Prehistorische Veeneiken

In september kwam het bericht tot ons dat er 18 veeneiken waren gevonden tijdens werkzaamheden in het nieuwe 300 hectare grote natuurgebied Binnenveldse Hooilanden. Al in 1991 heeft de WAW trouwens melding gemaakt van een destijds door de WUR aangetroffen veeneik in dit gebied. Na dendrochronologisch onderzoek door de RCE in Amersfoort bleken enkele van deze veeneiken ruim 7000 jaar oud te zijn. De restanten van de eiken zullen waarschijnlijk worden tentoongesteld bij een bezoekerscentrum. Eind oktober werd er op het terrein achter boerderij de Ossekampen aan de Haarwal wederom een veeneik aangetroffen, ditmaal nog in situ. Op uitnodiging van regio-archeoloog Petra Kloosterman waren Eric van Dorland en Aernout Theunissen aanwezig bij de bemonstering van deze eik door de RCE. Ditmaal werd ook het bodemprofiel waarin de eik zich nog bevond vastgelegd, er werden monsters genomen ten behoeve van pollenonderzoek en er werden plakken gezaagd voor dendrochronologisch onderzoek. Wat nadien overbleef van deze veeneik werd in overleg met de RCE door Aernout Theunissen veiliggesteld voor de WAW.

Medewerkers van de RCE en rechts Aernout Theunissen tijdens de monstername van de veeneik bij de 'Ossekampen'.

Vuursteenvondsten

Door Luuk en Aernout zijn in oktober enkele bewerkte stukjes vuursteen gevonden tijdens een veldverkenning op een van de zandruggen in de Binnenveldse Hooilanden. Plaats: net naast boorput 94 en 95.
In november vonden Cis en Hans circa 30 stukjes vuursteen w.o. enkele fraaie klingen van ca 20 mm, een spits, een schrabber en diverse afslagen. De plaats: tussen de boorputten 80 + 81 en de opnieuw uitgegraven Kromme Eem. (Volgens kenner Rinus Houkes betreft het materiaal uit het Mesolithicum ouderdom 8.500-11.500 jaar).

DIGITALE OPSLAG VAN INFORMATIE

In tegenstelling tot vroeger tijden wordt binnen de werkgroep alles hoofdzakelijk digitaal verwerkt. De opslag van al deze data, op dit moment zo'n 153 gigabyte, gebeurt in een zogenaamde online 'Cloud', met daarnaast back-ups op lokale harde schijven. Op deze manier kan informatie snel worden opgezocht, bewerkt en gedeeld. De cloud staat onder beheer van Eric van Dorland waarbij Hans Dobbe, René Linsen en Cis van Vuure eveneens toegang hebben.

ALLIANTIE ERFGOED WAGENINGEN

De Alliantie Erfgoed heeft een overkoepelende en verbindende functie door de vele clubs, initiatieven en verenigingen. Het doel moet uiteindelijk zijn om Wageningen aantrekkelijker en levendiger te maken. Het erfgoed moet de drager van deze alliantie zijn. Momenteel heeft erfgoed geen enkele prioriteit voor de Gemeente. Door te laten zien dat ons erfgoed goed is voor de stad en het mensen trekt, kan de houding van de gemeente wellicht kantelen.
Er zijn dit jaar drie bijeenkomsten geweest en een bezoek aan de inspirerende ontwikkelingen in Den Bosch. De HVOW is vertegenwoordigd en ook de WAW.

ERFGOED GEZOCHT

Erfgoed Gezocht: Speuren naar archeologische resten op de Veluwe is een initiatief van de Stichting Erfgoed Gelderland in Arnhem en de Universiteit van Leiden. Genoemde stichting heeft de opdracht van de Provincie Gelderland om het Gelderse erfgoed te onderzoeken en te behouden. In het kader van Erfgoed Gezocht konden archeologisch geïnteresseerde vrijwilligers afgelopen zomer aan de hand van foto's uit het Actueel Hoogtebestand Nederland de Veluwe afspeuren naar grafheuvels, celtic fields en houtskoolmeilers. Vanuit de WAW heeft Cis daaraan deelgenomen. De onderzoeksresultaten lijken hoopvol te zijn, maar voor het Wageningse grondgebied moet dit nog nader gecheckt worden.

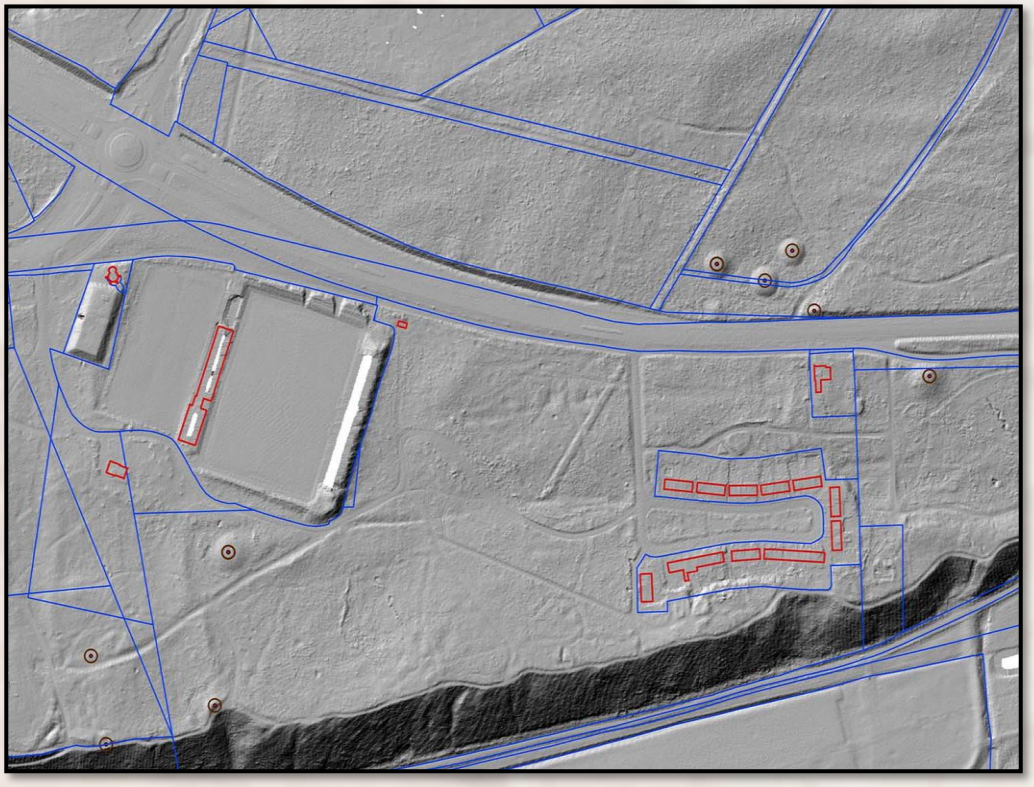

Gedeelte van de Wageningse Berg volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), waarop naast bospaden etc. ook enkele grafheuvels zichtbaar zijn.

OVERIG

Opgraving Schuytgraaf

In de laatste week van augustus hebben Hendrikjan en Cis deelgenomen aan een archeologische opgraving in de Zuid-Arnhemse wijk Schuytgraaf. Voorafgaand aan geplande woningbouw mocht de AWN, onder leiding van Arnhemse stadsarcheologen, een opgraving doen in een put van 75 x 5 m. Het werk bestond uit het inmeten en uitgraven van bodemprofielen, en ook metaal piepen kwam aan de orde. Het materiaal dat gevonden werd, botten, potscherven, twee fibula's en een bronzen armband, dateerde waarschijnlijk uit de ijzertijd en Romeinse tijd. Het weer werkte goed mee, in tegenstelling tot de zware klei.

Vuursteencursus

In oktober startte er voor de AWN-afdeling 17 met een try-out van de cursus "Herkennen en determineren van stenen werktuigen" van 4 zaterdagochtenden, waarvan de laatste op 7 december. Deze cursus werd gegeven door Rinus Houkes en wordt in januari weer gegeven voor AWNers. Van de WAW deden mee Cis van Vuure en Hans Dobbe.

TOEKOMSTIGE AANDACHTSPUNTEN EN ONDERZOEKSPROJECTEN

Boek De Westberg

In de loop van 2020 zal een klankbordgroep zich buigen over de inhoud van het manuscript zoals dat tot nu toe is geschreven door Freerk Wiersum. Deze groep wordt momenteel mede samengesteld door HVOW-bestuurslid Enrico van den Bogaard. De inhoud van het boek zal worden afgebakend, waarna een redactiecommissie de hele tekst kritisch zal doornemen op leesbaarheid en goed Nederlands.
Inmiddels heeft Hans Dobbe contact gehad met Frits Mutsaers, die zijn wortels heeft in de drukkerswereld en die bereid is om een daadwerkelijke uitgave te begeleiden. Tijdens dit traject zal het financiële plaatje nauwgezet duidelijk moeten worden in overleg met de penningmeester van de HVOW Henk Slegten.

Bouwprojecten

Bij een aantal op stapel staande bouwprojecten zal de WAW een vinger aan de pols houden en waar mogelijk een signalerende functie hebben in overleg met regioarcheoloog Petra Kloosterman.
Te denken valt aan mogelijke werkzaamheden op het terrein op De Dreijen, het terrein dat na sloop van de Olympiahal vrijkomt en de mogelijke reconstructie van het stuk stadgracht langs de Stationsstraat.

Lopend onderzoek

Lopend onderzoek naar de Westberg, Belmonte en omgeving, Grote Kerk en Markt, zal in 2020 voortgezet worden. Tevens wordt algemeen onderzoek in de diverse archieven verricht en zullen de hierbij verkregen gegevens verwerkt en geïnterpreteerd moeten worden.

WAW-archief

Het digitaliseren van tekeningen, foto's en dia's en andere zaken uit het WAW/AWW-archief zal de nodige verdere aandacht krijgen. Hierna moet alles nog zorgvuldig beschreven worden. Er moet nagedacht en met instanties overlegd worden over wat er met al dit materiaal gaat gebeuren, zodat het in de toekomst ook goed toegankelijk is en blijft. De Gemeente zal hierin ook een rol spelen.

GIS

Het digitaliseren, georefereren van kaartmateriaal en het reconstrueren van percelen vindt ook in 2019 doorgang. Het online kadastraal archief zal hiertoe ook veelvuldig worden geraadpleegd. Er kan bij veel kleine projecten -ook uitgevoerd door derden- op deze manier door de WAW historische informatie worden verkregen en desgewenst gedeeld.

Eindrapport opgraving grafveld Diedenweg

Het maken van een eindrapport, dat nooit is gemaakt, van de laatste opgraving in 1981 van het grafveld aan de Diedenweg. Het verzamelen van data met betrekking tot het reeds opgegraven rijengrafveld. Veel beeldmateriaal is al bij instanties en particulieren verzameld en gedigitaliseerd, maar veel op foto's e.d. dient nog benoemd te worden. Al wat het onderzoek naar het grafveld heeft opgeleverd, is momenteel nogal versnipperd. Het zou goed zijn een zo compleet mogelijk overzicht te krijgen zodat er wellicht eens aan een toch wel omvangrijk rapport gedacht kan gaan worden.

LEDENLIJST WAW

(per 31-12-2019)

- Hans Belt
- Hans Dobbe
- Eric van Dorland
- René Linsen
- Bram Lokker
- HendrikJan van Os-Breijer
- Han den Ouden
- Gerda van Raan-Onderwater
- Gosse Schraa
- Jan Sprangers
- Aernout Theunissen
- Ellen Vredevoort
- Luuk de Vries
- Cis van Vuure
- Freerk Wiersum
- Gudrun Wiesehahn
- Jobbe Wijnen
- Wim de Winter
- Tjerk Zwaagstra

Taakverdeling Leden

Deze verdeling, die in 2017 tot stand kwam, kan uiteraard te allen tijde aangepast worden, afhankelijk van tijd en interesse.

- Contact met regio-archeoloog: Eric van Dorland.
- Vergaderingen uitschrijven, communicatie met het bestuur van de HVOW: Hans Dobbe.
- Notuleren: Cis van Vuure.
- Westbergonderzoek: Hans Dobbe, Eric van Dorland, Aernout Theunissen, Luuk de Vries, Cis van Vuure, Freerk Wiersum, Tjerk Zwaagstra.
- Boek De Westberg: Hans Dobbe, Eric van Dorland, Cis van Vuure, Freerk Wiersum.
- Beschrijven van tekeningen en kaarten: Hans Dobbe, Eric van Dorland, Cis van Vuure, Freerk Wiersum.
- Geografisch Informatie Systeem (GIS): Eric van Dorland.
- Scannen tekeningen: Luuk de Vries.
- Digitale opslag in cloud: Eric van Dorland.
- Archiefonderzoek: Eric van Dorland, Cis van Vuure, Tjerk Zwaagstra, e.a.
- Transcriberen teksten uit archieven: Hans Belt, Eric van Dorland, Gerda van Raan-Onderwater, Aernout Theunissen, Cis van Vuure.
- Coördinatie archeologisch vondstmateriaal DCP en andere locaties: Hans Dobbe, Gerda van Raan-Onderwater, Cis van Vuure.
- De Voorposten: Hans Dobbe, HendrikJan van Os Breijer, Gerda van Raan-Onderwater, Gosse Schraa, Cis van Vuure, Jobbe Wijnen.

Graanvondst uit 1949
zoals deze nu in historisch museum
De Casteelse Poort aanwezig is.

COLOFON

Jaarverslag 2019 Werkgroep Archeologie Wageningen (WAW)

Copyright: © 2019 WAW-Historische Vereniging Oud Wageningen
Tekst: Hans Dobbe, Eric van Dorland
Redactie: Cis van Vuure
Vormgeving en afbeeldingen: Eric van Dorland

Contact:
Werkgroep Archeologie Wageningen
p/a Harnjesweg 42
6706AT Wageningen
archeologie@oudwageningen.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de WAW-Historische Vereniging Oud Wageningen.